

Tytuł projektu: Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów - kontynuacja (PPO22)	
Podmiot zgłaszający	PGL Lasy Państwowe – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Potencjalni partnerzy/podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków	<ul style="list-style-type: none">• Jednostki Lasów Państwowych – ok. 100 nadleśnictw• Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
Cel główny projektu i cele szczegółowe	<p>Cel główny:</p> <p>„Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów” wynika z dużego zapotrzebowania na działania prewencyjne chroniące lasy przed powstawaniem pożarów, a także dążenia do minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Celem projektu jest zmniejszenie zagrożenia występowania pożarów w lasach, oraz sprawne lokalizowanie źródła zagrożenia, minimalizowanie strat, a w dalszej perspektywie zwiększenie powierzchni objętej systemami wczesnego ostrzegania, szczególnie w nadleśnictwach zakwalifikowanych do I kategorii zagrożenia pożarowego.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozszerzenie obserwacji obszarów leśnych dotąd nienadzorowanych lub nadzorowanych w niewielkim stopniu,• szybsze i bardziej precyzyjne określenie miejsca powstania pożaru,• dokładniejsze prognozowanie zagrożenia pożarowego na podstawie danych meteorologicznych,• skrócenie czasu dotarcia jednostek LP na miejsce pożaru.
Zakres tematyczny	<p>Projekt jest kontynuacją przedsięwzięcia pn. „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów” realizowanego w latach 2016-2023.</p> <p>Główną oś projektu będzie stanowiła kontynuacja działań dotychczas realizowanych w projekcie PPOŻ (2016-2023) tj. budowa, przebudowa i remonty dostrzegalni przeciwpożarowych, zakup sprzętu do lokalizacji pożarów, samochodów patrolowo – gaśniczych. Dodatkowo w ramach bieżącego projektu, planowane jest wyposażenie baz sprzętu przeciwpożarowego oraz modernizacja leśnych lądowisk, pozostających we własności PGL LP.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none">• budowa, przebudowa i remonty dostrzegalni przeciwpożarowych,• zakup sprzętu do lokalizacji pożarów,• zakup i wyposażenie samochodów patrolowo – gaśniczych,• budowa sztucznych punktów czerpania wody (PCW) wraz z placem

	<p>manewrowym umożliwiającym podjazd i pobór wody dla samochodów ppoż.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie baz sprzętu przeciwpożarowego, • modernizacja leśnych lądowisk, pozostających we własności PGL LP. <p>Realizowane w ramach projektu zadania wpłyną na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie bezpieczeństwa lasów i obszarów sąsiadujących z terenami leśnymi, okolicznych mieszkańców i ich dobytku przez objęcie monitoringiem większej powierzchni leśnej, ograniczenie strat w infrastrukturze leśnej, • zmniejszenie ilości szkodliwych substancji wydzielanych do atmosfery podczas pożarów, (w tym zmniejszenie zawartości CO₂ w powietrzu), • zwiększenie objętej monitoringiem przeciwpożarowym powierzchni lasów i terenów sąsiadujących. <p>Realizacja projektu może również pośrednio wpłynąć na zwiększenie świadomości ekologicznej i bezpiecznego obchodzenia się z ogniem w lesie przez społeczeństw.</p>
Proponowany czas realizacji	2023-2029
Obecna sytuacja	<p>Jednym z efektów postępującego ocieplania klimatu są długotrwałe wiosenno-letnie susze, powodujące między innymi wzrost zagrożenia pożarowego w lasach. Prawidłowo funkcjonujące ekosystemy leśne absorbują duże ilości CO₂, gazu odpowiedzialnego za powstawanie tak zwanego efektu cieplarnianego, powodującego zmiany klimatyczne i kumulują go w postaci węgla organicznego w żywych roślinach i zwierzętach, w ściółce leśnej, a także w postaci humusu w glebie. Podczas pożaru lasu dochodzi do szybkiej i niekontrolowanej emisji dużej ilości CO₂ i innych gazów cieplarnianych, przez co zwiększa się ich stężenie w atmosferze, a to przekłada się na tempo i zakres zmian klimatycznych. Poza wysoką emisją CO₂, pożary lasów, to również wysokie skutki ekonomiczne dla gospodarki. Są to min.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spalone i uszkodzone drewno na pniu, • spalone i uszkodzone drewno ścięte, • spaloną lub uszkodzoną produkcję z użytkowania ubocznego lasu, które definiowane jest jako pozyskanie wszystkich użytków leśnych nie będących drewnem, • koszty akcji gaśniczej, • oczyszczanie pożarzyska, • wydatki na odnowienie powierzchni spalonej. <p>Zniszczenia obszarów leśnych, powodowane przez pożary, są jedną z głównych przyczyn silnych zaburzeń środowiska naturalnego oraz długotrwałych zmian ekosystemu leśnego, a także znaczącego pogorszenia jakości życia społeczeństwa w sąsiedztwie spalonych terenów. Modernizacja elementów systemu ochrony przeciwpożarowej lasów w Polsce jest konieczna ze względu na bardzo dynamiczny charakter zmian zachodzących w środowisku leśnym, co przekłada się na liczbę pożarów</p>

	<p>oraz wywołane nimi straty. Poszczególne elementy tego systemu muszą być na bieżąco dostosowywane do aktualnych potrzeb. Pomimo starań Lasów Państwowych zmierzających do zwiększenia obszarów chronionych przed pożarami powierzchnia lasów nie jest w całości objęta monitoringiem i systemem wczesnego ostrzegania. Koszty likwidacji skutków pożarów oraz utrzymanie i rozwój funkcjonującego systemu są ogromne i chociaż PGL LP ponosi stałe nakłady na te cele, nie wyczerpują one całego zakresu potrzeb.</p> <p>Dodatkowo należy zauważyć, że system monitoringu tworzony przez PGL LP alarmuje także o pożarach, do których dochodzi na terenach nie znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, ale będących w zasięgu obserwacji funkcjonujących dostrzegalni, min. mogą to być np. tereny Parków Narodowych i Lasów Miejskich (komunalnych). Dzięki temu zwiększa się ochrona obszarów cennych przyrodniczo oraz zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych, co w sposób bezpośredni wpływa na bezpieczeństwo zarówno mieszkańców jak i turystów. Przygotowywany projekt ma więc strategiczne znaczenie społeczno-gospodarcze dla kraju. Rozwój systemu przeciwpożarowego Lasów Państwowych ograniczy zagrożenie związane z pożarami lasów nie tylko na terenie PGL LP, ale również na terenie lasów prywatnych i obszarach zabudowanych, znajdujących się w obrębie kompleksów leśnych lub przylegających do nich.</p> <p>Dzięki realizacji projektu zapobiegania, przeciwdziałania oraz ograniczania skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów, poprzez zmniejszenie liczby i zakresu pożarów, ograniczona zostanie emisja do atmosfery szkodliwych gazów, co przełoży się pośrednio na łagodzenie zmian klimatycznych. Modernizacja i doposażenie leśnego systemu prognozowania pożarów, zapobiegania i szybkiego reagowania na ich pojawienie się jest jednym z najistotniejszych elementów przystosowania gospodarki leśnej do działalności prowadzonej w warunkach niekorzystnych zmian klimatycznych.</p> <p>Projekt zapobiegania, przeciwdziałania oraz ograniczania skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów będzie miał wpływ na zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz ograniczy ich zasięg i skutki.</p>
Spodziewane efekty programu	<p>Planowany projekt będzie realizowany w ponad 200 nadleśnictwach z 17 Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych. Dzięki realizacji projektu będzie możliwe osiągnięcie następujących efektów:</p> <ol style="list-style-type: none">1) działania związane z budową i/lub modernizacją dostrzegalni przeciwpożarowych:<ul style="list-style-type: none">• Dostrzegalnie przeciwpożarowe budowa - 49• Dostrzegalnie przeciwpożarowe przebudowa - 38• Dostrzegalnie przeciwpożarowe remont - 402) zakup sprzętu do lokalizacji pożarów:<ul style="list-style-type: none">• Sprzęt do lokalizacji pożarów 207

	<ul style="list-style-type: none">3) działania wspomagające system ratowniczo – gaśniczy:<ul style="list-style-type: none">• budowa stacji METEO - 5• zakup samochodów patrolowo-gaśniczych wraz z wyposażeniem – 88• budowa sztucznych punktów czerpania wody (PCW), zbiorniki wodne - 2154) działania związane ze wspomaganiem lotniczym ochrony przeciwpożarowej:<ul style="list-style-type: none">• Wyposażenie baz sprzętu ppoż. oraz sprzętu wspierającego działania gaśnicze, w tym drony, beczkowozy i inne - 23• Modernizacja leśnych lądowisk, w tym budowa urządzeń, przebudowa i remont - 10
Analiza: <ul style="list-style-type: none">• interesariuszy• potencjalnych wykonawców projektów w ramach inicjatywy• ostatecznych odbiorców	<p>Główni interesariusze: jednostki Lasów Państwowych; gminy; organy wydające decyzje administracyjne; jednostki naukowe; jednostki Straży Pożarnej, IBL.</p> <p>Potencjalni wykonawcy to mali i średni przedsiębiorcy. Dostawcy towarów i materiałów niezbędnych do wykonywania prac projektowych i budowlanych. Przedsiębiorstwa prowadzące roboty budowlane, nadzór budowlany, usługi projektowe.</p> <p>Ostatecznym odbiorcą wsparcia jest ogół społeczeństwa. Dzięki działaniom przeciwpożarowym ulegnie poprawie i utrzymaniu stan lasów (zwiększy się ich odporność na zmiany klimatu, oczyszczenie powietrza, łagodzenie skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych).</p>